

**Förtroendemannen var ledig och utförde sitt uppdrag därför att Byggnads la tolkningsföreträde. Alltså betydde bolagets nej inte att han blev hindrad, enligt AD.**

**På tvärs mot lagens intentioner, menar Byggnads.**

– En väldigt märklig dom, säger Torbjörn Hagelin, avtalssekreterare på Byggnads. Domstolen ändrar förutsättningarna för fackligt arbete.

Men arbetsgivarsidan anser att domstolen tänkte rätt.

Det gäller förtroendemannen Valentin Jovanovic, som fick nej på vissa ansökningar om att vara ledig med lön för sitt uppdrag. Arbetsgivaren ansåg det oklart hur han skulle använda tiden. Några gånger lade förbundet tolkningsföreträde och han var ledig ändå. Enligt AD (77/14) innebar företagets nej inte att Valentin Jovanovic blev hindrad i sitt fackliga uppdrag.

Torbjörn Hagelin har svårt att förstå slutsatsen. AD tittade inte tillräckligt på situationen, arbetsgivaren sa nej vid ett fyrtiotal tillfällen påpekar han.

– Det är ju tack vare att vi la tolkningsföreträde, som han kunde utföra uppdraget. Om domstolen, så fort man använder sig av tolkningsföreträde, säger att arbetsgivaren inte har hindrat förtroendemannen – då har man i praktiken tagit bort ett viktigt fackligt verktyg.

**Arbetsgivarna är på offensiven för att slå sönder det fackliga arbetet, är hans slutsats.**

Huvudpersonen själv kände sig tydligt hindrad. Domen är konstig, tycker han.

– Det är ju för att jag blev hindrad som man la tolkningsföreträdet, säger Valentin Jovanovic.

Enligt AD ska arbetsgivare, i särskilt kvalificerade fall, ändå kunna anses ha hindrat den förtroendevalda genom att neka ledighet. Det förändrar inte saken, anser Torbjörn Hagelin. Advokat Erik Danhard, som företrädde Sveriges Byggingustrier och företaget, menar dock att domen tydligt visar att en arbetsgivare som exempelvis inte alls accepterar facklig ledighet skulle kunna dömas för att ha hindrat en förtroendeman.

– Men den nivån rörde det sig inte om här, säger han.

Enligt Erik Danhard var grundfrågan att Jovanovic tog ut "absurt mycket" tid.

– Han var ledig långt utöver vad förtroendemannalagen medger, utan att tycka sig behöva precisera vad han skulle använda tiden till. Han la mer än 40 timmar på att förbereda ett vanligt informationsmöte, visade det sig under huvudförhandlingen.

Byggnads borde ha tagit större ansvar för att övervaka att inte ledighetsrätten missbrukades och att arbetsgivaren fick veta tillräckligt, anser Erik Danhard.

– För trovärdighetens skull vore det på sin plats med lite självvranssakan.

**Mikael Hansson, lektor** i civilrätt, Uppsala universitet, anser att man skulle kunna läsa in ett "logiskt språng" i sättet att hålla isär frågan om rätt till ledighet från frågan om hindrande.

– Domstolen intar en ganska effektorienterad hållning, säger han. Förtroendemannen blev ju de facto aldrig hindrad, men konsekvensen av resonemanget kan bli ganska märklig.

Domen skulle kunna tolkas som att arbetsgivare alltid kan säga nej till ledighetsansökningar och låta den fackliga organisationen välja mellan att begära skadestånd för att den förtroendevalda har hindrats, eller lägga ett tolkningsföreträde och låta uppdraget bli utfört.

– Det kan ju inte riktigt vara meningen.

Nu tror Mikael Hansson inte att man ska dra så stora växlar, utan se domen lite mer isolerat. Men vad AD ändå säger, är att förtroendemannalagens regler om rätt till ledighet och lön ska ses som ett skyddssystem, ihop med reglerna om tolkningsföreträde, konstaterar han.

– Nekad ledighet blir i normalfallet inte ett dubbelt brott. Läser man domen så, med effekten framför ögonen, blir det mer logiskt.

**Margareta Edling**